

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till
Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om främ-
jande av gårdsbruk.

Allmän motivering.

Landskapslagen om främjande av gårdsbruk (54/78) innehåller regler beträffande olika slag av samhällseliga stödåtgärder för utvecklande av jordbruket och dess binärningar. De erfarenheter som tillämpningen av lagen givit har hittills föranlett genomförande av fyra ändringar i lagen, den senaste år 1983 (41/83). Under den tid som förflutit sedan lagen stiftades har det visat sig föreligga behov av att vid generationsväxling underlätta unga odlares situation vad gäller återbetalningen av vissa krediter. Det har även visat sig att reglerna beträffande bl.a. förutsättningarna för beviljande av s.k. jordinköpslån inte i alla avseenden är anpassade till de praktiska behoven. I förenämnda hänseenden föreslås därför vissa ändringar av lagtexten.

Rikets lag om gårdsbruksenheter (FFS 188/77), som utgör en motsvarighet till landskapslagen om främjande av gårdsbruk, har undergått ändringar i de avseenden som nu föreslås (FFS 228 och 571/82).

Detaljmotivering.

5 § 2 mom. De gällande reglerna till förhindrande av splittring av lägenhet har i vissa fall visat sig vara oändamålsenligt stränga. Särskilt bestämmelsen att splittringsåtgärd som vidtagits av sökandens föräldrar utgör hinder för beviljande av förmåner enligt lagen, oavsett hur lång tid som förflutit sedan åtgärden vidtogs, har uppfattats som omotiverad. Bestämmelsen föreslås därför ändrad på det sätt som framgår av den föreslagna lagtexten.

32 § 3 mom. och 33 § 1 mom. Förslaget att lån skulle kunna beviljas för inköp av mark till bruksenhet i vilken sökanden tillsammans med sina föräldrar äger del föranleds av att en dylik bestämmelse är ändamålsenlig med tanke på generationsväxlingen i gårdsbruket.

Förslaget att lån skulle kunna ges för betalning av utjämning vid avvitrering grundar sig på skälighetshänsyn; alternativet till upplåning av medel är i dylika situationer nämligen ofta antingen delning eller försäljning av bruksenheten.

44 § 2 mom. Förslaget föranleds av att den ränta på sju procent som uppbärs enligt de gällande bestämmelserna inte kan anses tillnärmelsevis motsvara den allmänna räntefoten vid kreditgivning. Den föreslagna ränteberäkningen innebär att bättre motsvarighet nås i sagda hänseende samtidigt som hänsyn tas till de regionala skillnaderna vad gäller bruksenheters förmåga att bära den skuld-börda som är i fråga.

49 § 1 mom., 50 § 2 och 3 mom. Avsikten med de föreslagna ändringarna är att underlätta unga odlares ställning.

Ikraftträdelsebestämmelsen. Den föreslagna retroaktiviteten vad gäller de för låntagaren förmånliga lånereglerna föranleds av att de motsvarande riksbestämmelserna trädde i kraft den 1 april 1982.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk.

I enlighet med landstingets beslut

ändras 32 § 3 mom., 33 § 1 mom., 44 § 2 mom., 49 § 1 mom. och 50 § 2 mom. landskapslagen den 16 augusti 1978 om främjande av gårdsbruk (54/78), av dessa lagrum 32 § 3 mom., 33 § 1 mom. och 50 § 2 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 28 april 1981 (34/81) samt fogas till 5 § ett nytt 2 mom. och till 50 § ett nytt 3 mom., som följer:

5 §

- - - - -

Bestämmelserna i 1 mom. 1 och 2 punkterna tillämpas inte när fråga är om åtgärd som vidtagits av sökandens föräldrar, såvida åtgär-

den givit dem ekonomisk fördel och såvida minst fem år förflutit mellan tidpunkten för vidtagande av åtgärden och tidpunkten då brukningsenheten övergick i sökandens ägo. Det som här sägs gäller även om någon av föräldrarna avlider innan sagdatidsrymd hunnit förflyta.

32 §.

Jordinköpslån kan beviljas även person vars föräldrar eller ena förälder äger en brukningsenhet eller som tillsammans med sina föräldrar eller den ena av dem äger en brukningsenhet, för inköp av lägenhet eller outbrutet område av lägenhet som enligt denna lag är lämpligt som tillskottsområde till sagda brukningsenhet. Jordinköpslån kan även beviljas för inköp av ett eller flera outbrutna områden av lägenhet i vilken sökandens föräldrar eller den ena av dem är delägare. Jordinköpslån kan dessutom beviljas för betalning av utjämning vid avvittring, till den del utjämningen föranleds av att brukningsenhet eller del därav kvarblir uteslutande i sökandens ägo.

33 §.

Jordinköpslån får uppgå till högst 75 procent av köpeskillingen för i 32 § 1 mom. 1 punkten avsedd egendom eller av belopp vilket erläggs som utjämning enligt 32 § 3 mom. och till högst 50 procent av överlåtelsepriset för i sistnämnda moment avsedd egendom samt syskonandelslån till högst 75 procent av överlåtelsepriset för i 32 § 1 mom. 2 punkten avsedd egendom. Är sökanden person som förvärvar sin första brukningsenhet innan han fyllt 35 år, får i det överlåtelsepris för vilket lånet beviljas, i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer, inräknas även den del av priset som möjligen hänför sig till lantbrukslösöre. Om överlåtelsepriset för den egendom som skall användas för bedrivande av lantbruk överstiger gängse pris på orten, får jordinköps- eller syskonandelslån beviljas endast för den del av överlåtelsepriset som inte överstiger gängse pris på orten. När gängse pris på åker beräknas skall särskild uppmärksamhet fästas vid markens beskaffenhet och läge, odlingens lönsamhet på orten samt därmed jämförbara omständigheter som inverkar på priset.

44 §.

- - - - -

Den del av försäljningspriset på tillskottsområde eller brukningsenhet som inte givits på kredit på sedvanliga betalningsvillkor skall betalas vid undertecknandet av köpebrevet eller inom viss tid därefter, som inte får vara längre än fem år, räknat från den dag köpet avslutades. Om sagda del av köpeskillingen inte betalas vid undertecknandet av köpebrevet skall på den delen betalas samma ränta som på den del av försäljningspriset vilken givits på kredit med sedvanliga betalningsvillkor, ökad med fem procentenheter, dock så att räntan inte skall överstiga den grundränta Finlands Bank uppbär vid tidpunkten i fråga.

49 §.

För lindrande av svårigheter som inte förorsakats av sökanden själv kan på ansökan beviljas uppskov med erläggandet av köpeskillning för tillskottsområde eller brukningsenhet samt, beträffande i 32 § angivna lån, av avkortningar eller räntor eller bäggedera. Uppskov får beviljas för högst två år i sänder och sammanlagt för högst tio år. För fordran som skall återbetalas inom tio år får uppskov med betalning beviljas för sammanlagt högst fem år. Sagda tid skall iakttas även när uppskov beviljas med stöd av 50 § 2 eller 3 mom.

50 §

- - - - -

Betalning av köpeskillning för tillskottsområde och brukningsenhet samt avkortningar på jordinköps-, syskonandels- och byggnadslån i fråga om person i svag ekonomisk ställning samt uppbärande av avkortningar eller ränta eller bäggedera på här angivna krediter, vilka beviljats person som anskaffat sin första brukningsenhet innan han fyllt 35 år, och vilka uppkommit inom åtta år efter det brukningsenheten anskaffades, skall inledas i enlighet med vad därom i riket är föreskrivet. Härvid skall iakttagas att bestämmelserna för första zonen skall tillämpas på tilläggsstödsområde och bestämmelserna för andra zonen på övriga delar av landskapet.

Den som beviljats uppskov som avses i 2 mom. kan dessutom beviljas uppskov med erläggandet av avkortningar på krediten i fråga, om han i sin vårdnad har barn som inte fyllt 16 år, sålunda att uppskovet kommer att utgöra ett år för varje barn men, efter sammanräkning med förstnämnda uppskov, dock högst fem år.

Denna lag tillämpas på fordringar som uppkommit efter den 31 mars 1982 till den del dess bestämmelser är förmånligare för låntagaren än bestämmelserna i tidigare gällande lag. I övrigt träder lagen i kraft den

Mariehamn den 29 september 1983.

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningschef

Christer Jansson.